

Soğuk su iyi bir arkadaş. Zihnini bedenine toplamama yardım ediyor. *Buradasın ve iyisin diyor. Burada olduğun sürece iyi olacaksın.*

*İlişkilerinden neden sıkılıyorsun ve sıkılmadığın bir ilişkide ne olması gerekir?* Bunu sordu ve iki hafta cevap veremedim. Düşünmemek için sorunun etrafından dolandım. Yokmuş gibi yaptım. Sonra, en azından *bilmiyorum* dedim. Bilmediğimi ikrar etmek iyi.

*Via Negativa'dan* gidelim: Hayatında ne istemiyorsun? Bugüne kadar yaşadıklarında seni bunaltan ne oldu? Sonunda neyi istemediğine karar verdin?

Birincisi *gizli ilişkinin* herhangi bir formunun beni sıktığını farkettilim. Aileden, arkadaştan veya *sair kimselerden* gizlenmesi gereken ilişkiler beni darlıyor. Birilerinin telefonunda *Emine* olarak kaydedilmek istemiyorum. Gizlilik ihtiyacı bir yerden sonra tüm ilişkinin rengini belirliyor. Hayatındaki *değişkenlerin* sayısını azaltmaya çalışan biri için bu da keyifsiz bir durum. Buna mecbur kaldığım hiçbir durumda rahat edemedim. *Gereksiz evlilikler* bile sanırım bu gizliliğin getirdiği suçluluğu telafi etmek içindi.

İkincisi herhalde dünyaya ilişkin pek çok arzusun ve merakın artık sönmesinden kaynaklı: *Çoğu bağlılık* bana çocukça geliyor. İnsanların bir dünyevi gayeye *haddinden fazla* bağlı olması, diyelim okul, diyelim meslek, iş, siyasi görüş, muhalefet takıntısı veya başka konuların bana *değiştirilmesi teklif dahi edilemez* sunulması sıkıyor. İnsan hayatında merhaleden merhaleye geçerken sırtındaki arzu yüklerinden kurtulur. Hayata daha esnek bakmaya başlar. Ben bu esnekliği büyük ölçüde kazandığımı düşünürken, karşımdakinin *hayattan alınmayı bekleyen öcünün* peşinde şekillere girmekten sıkılıyorum.

Üçüncüsü *evlilik hedefinin* ilişkiyi tanışmak yerine şekillendirme ilişkisine dönüştürmesi. Neyi yüklediğini, neye evet dediğini bilmeyen, sanırım *nasılsa ehlileştiririm* diye bakan kadınların sonra pek de ehlileşecek biri olmadığını anlayınca konuyu *dırdıra* veya daha moda tabirle *psikolojik şiddete* bağlaması. Karşısındaki adamın kendi kurallarını ekseriyetle kendi belirlediğini *anlamak* yerine, memleketin *anaerkil* düzeninin bir parçası haline getirebileceğini düşünmesi. Bir noktadan sonra yanlış yaptığını farkediyor ama geri dönemiyorlar. O zaman cenazeyi kaldırmak bana düşüyor.

Dördüncüsü tutarsızlık. Kendim de *acayip tutarlı* bir insan sayılmam ama tutarsız olduğum yerlerde bunu ikrar edecek kadar makul olmaya çalışıyorum. İki kişinin arasındaki hukuka, bir defa *dini* bir gerekçe girmişse, mesela, ondan sonra artık hep dini referansla konuşmak gerekir. Bu yüzden kişisel ilişkilerde temel ahlaki kriterlerin ötesinde dini kriterlere başvurmam. *Allah kocaya itaat etmeyi emrediyor* diye başlayınca, bütün dini müktesebattan sorumlu olursunuz ve bu benim naçizane pek de işime gelen bir şey değil. Bunu karşımdaki insandan da beklediğimi farkettilim, İslam aklına bazı durumlarda geliyor, bazı durumlarda gelmiyorsa beni sıkıyor. Dini hassasiyetleri *kişisel hassasiyetler* kategorisinde değerlendirmeyi tercih ediyorum, yoksa birbirimize dini hüküm fırlatacaksak, *her konuda* fırlatacak kadar tutarlı olmak lazım.

Beşincisini de geçen gün konuşurken farkettilim: Hayatımdan geçmiş insanların *gidişi* bende yıkıcı bir

etki uyandırmıyor. Yoklukları hayatımı zorlaştırmıyor. Başka insanların hayatımdaki varlığı *yapılacak işler listesine* yeni maddeler eklenmesine sebep ama benim *genel yapılacak işler listem* de yerinde duruyor. Sırtımdan bir yük alınmış olmuyor, hayatımda herhangi bir kolaylık olmuyor. Normal şartlar altında bunun böyle olmaması lazım sanırım ama şimdiye kadarki tecrübelerimin hepsinde böyle oldu. Bunun maddi sebepleri var, *kavvam* taraf olunca sorumluluk daha fazla olabilir ama neden toplamda hayatım hep zorlaşıyor, ben de gerçekte anlamadım. Konunun başında *kendi gücümü görmek ve göstermek için* daha fazla çabalayan taraf olmam normalmiş ama sonrasında yoruluyordum. Buna bir de genel *kurban/kurtarıcı* eğilimini ekleyince iyice dengesiz bir şeye dönüşüyor sanırım.

Bunlar bugünlük aklıma gelenler. Bir süre böyle *ilişki yazıları* yazabilirim. Belki haddinden fazla kişisel olduğu için alıcılarınızın ayarıyla oynayabilirsiniz. (Ama böyle şeyleri daha çok seviyorsunuz, hepimiz biliyoruz.)